

krediet – van Lienden deed toen hetzelfde met de fondsen van het 'oude' NVV welke in Engeland waren gedeponeed.

In april groeide de belangstelling voor *Het Vrije Volk* maar er kwamen toen weer nieuwe moeilijkheden. Om te beginnen werd van Thomassen gevegd dat hij zijn redacteurschap van *Je Maintiendrai* zou beëindigen. Gevolg was dat deze *Het Vrije Volk* verliet en een functie bij het Militair Gezag aanvaardde: hij stelde Hilda Verwey als zijn opvolgster bij *Het Vrije Volk* voor maar zij werd tot zijn diepe ergernis geweerd. Ernstiger nog was dat Donker óók in een conflict verzeild raakte met Sluijser die begin februari naar Londen was teruggekeerd en die er in de tweede helft van april met Gerbrandy's steun in was geslaagd, weer naar Eindhoven te gaan (Kruls had het vertrek van Sluijser die hij als een agitator beschouwde wiens aanwezigheid in het Zuiden ongewenst was, wekenlang tegenhouden). In dat conflict tussen Sluijser en Donker (de inhoud is ons onbekend) schaarde van Lienden zich aan Sluijsers kant; per 1 mei legde Donker vervolgens het hoofdredacteurschap van *Het Vrije Volk* neer, Sluijser werd zijn opvolger.

Was er nu veel belangstelling voor de Sociaal-Democratische Vereniging? Ze viel tegen. Wel te verstaan: allen die zich jarenlang voor de SDAP hadden ingezet, werden er graag lid van maar de vereniging had maar weinig werfkracht. Donker zag de oorzaak daarvan in de voortdurende discussies over de vraag of de vereniging niet veel te 'ouderwets' was. Hij beschouwde het, berichtte hij later aan het partijbestuur van de SDAP,

'van de aanvang af als een gevaar . . . dat de grote massa der arbeiders de vaak sterk cerebraal getinte discussies der 'vernieuwers' *pur sang* te veel zouden gaan zien als een intellectueel schaakspel en zich dientengevolge van zulk een inwendig heftig discuterende sociaal-democratie afzijdig zouden houden. Geheel ongegrond is deze vrees niet gebleken te zijn.'

Omgekeerd waren de door Donker bestreden 'vernieuwers' *pur sang*'(figuren als Thomassen en de Verwey's) er diep van overtuigd dat juist Donker een historische kans had¹ laten lopen; alleen al door de vereniging 'sociaal-democratisch' te noemen en haar voorshands op de grondslag te plaatsen van het beginselprogram van '37, had hij de indruk gewekt, vast te zitten in het oude spoor zodat de velen die in het Zuiden

¹ L. A. Donker: 'De Sociaal-Democratische Vereniging voor Bevrijd Nederland' in: SDAP, 46ste congres (1945): *Beschrijvingsbrief*, p. 47.